

[Rimstad.]

kunne anvende den bedre og mere effektivt ved, skal vi sige at gå mere direkte til makronerne.

Men vi er vel også fra vort partis side nødt til for tredje gang at trække de principielle synspunkter op vedrørende denne merværdistigningsafgift, og lad mig da begynde med at sige, at vi inden for de uafhængige er særlig interesserede i forbrugsafhængige skatter, ikke nødvendigvis i form af en indirekte beskatning som her, men i det hele taget som skat på forbruget. Den interesse har vi, fordi vi ønsker, at der hos befolkningen skal være en tilskyndelse til at spare op. Vi tror nemlig bl. a., at en forøget privatopsparing, der går fra forbruget, har en inflationsdæmpende virkning. Vi kunne af den grund principielt godt støtte tanken om merværdistigningsafgiften. Når vi alligevel ikke gør det, altså ikke vil gøre det, skyldes det flere forhold.

Allerførst mener vi, at en merværdistigningsafgift til afløsning af engrosomsen først kan diskuteres, når vi kender den sammenhæng, i hvilken den skal anvendes. Den giver med samme sats et merprovenu, der efter vor opfattelse ikke bare skal kunne anvendes til fordel for finansministerens stadige budgetekspansioner; der må her foreligge en disponeringsplan, som vi kan godkende. Og så mener vi, at opkrævning af en merværdiafgift pålægger erhvervslivet alt for store byrder, byrder, som er ødelæggende for konkurrenceevnen, i særdeleshed når de skal ses i sammenhæng med udregning af feriepenge og eventuel opkrævning af kildeskat etc., etc.

Endelig mener vi, at en hvilken som helst almindelig vare- og ydelsesafgift afgiver et for let, altså et for inciterende skatteforøgelsesgrundlag for en finansminister med en indstilling svarende til den, som vor nuværende finansminister er i besiddelse af.

Ud fra disse synspunkter har vi i vort parti udarbejdet et forslag til en skattereform, hvori vi i særlig grad lægger vægten dels på en direkte beskatning af forbruget, dels på en proportional indtægtsskat, der ikke virker hæmmende på initiativet og arbejdslysten. Jeg kan anbefale finansministeren at studere dette vort forslag; han vil af det bl. a. kunne forstå, hvorfor vi ikke er i stand til at støtte ham her.

Niels Westerby: Liberalt centrum håber og ønsker, at denne førstebehandling af merværdiafgiftsforslaget må blive startskuddet til, at der kommer gang i skatte-reformforhandlingerne. Vi er blevet skuffet mange gange før, men vi håber virkelig at der nu kan komme gang i sagerne.

Der er dog i hvert fald sket et lille fremskridt. Der er sket det fremskridt, at nu har man fundet ud af, at skal vi have en generel vareomsætningsafgift, så er merværdiafgiften det teknisk bedst egnede. Alle diskussioner om en detailledsafgift eller andre ting er faldet bort, den tekniske side af sagen er klar. Skal der være en forbrugsbeskatning, så skal det være en merværdiafgift, og det er der for så vidt tilslutning til fra alle sider. Så vidt er vi kommet.

Men dernæst kommer spørgsmålet om selve omlægningen fra en indkomstbeskatning til en forbrugsbeskatning, og det er klart, at skal man have en sådan kraftig omlægning fra indkomstbeskatning over til en forbrugsbeskatning, må man gennemføre en merværdiafgift. Man kan diskutere punktskatter — og hr. Aksel Larsen har ret i, at det også kan være berettiget at tale om en reform på dette område — men der vil ikke være midler i tilstrækkeligt omfang igennem punktskatter til at gennemføre den indkomstskattereform, som befolkningen så kraftigt håber på, jeg havde nær sagt tørster efter.

Det gælder altså ganske enkelt om at få penge at gøre godt med på indkomstskatteområdet, og det kan man kun, hvis man gennemfører en merværdiafgift; kun ad den vej vil man kunne få de tilstrækkelige midler til virkelig at gøre noget på indkomstskatteområdet.

Regeringen har fremsat et forslag, der lyder på 10 pct.s merværdiafgift. Jeg stiller mig stærkt tvivlende over for, om det vil være muligt at gennemføre en virkelig indkomstskattereform med en merværdiafgift på 10 pct. Et stykke vej kan man nå, men et virkelig tilbunds-gående resultat tror jeg ikke kan nås ad den vej.

Lad mig her indskyde den bemærkning, at liberalt centrum ikke ser merværdiafgiften som et mål i sig selv — der er vel næppe nogen, der vil se det som et mål at lægge en generel afgift på varerne — men vi ser den som det eneste egnede middel,